

تأثیرات مثبت و منفی حضور رسانه‌های الکترونیک

تعداد مراجعه مخاطبان به سایت‌های برخی روزنامه‌ها، در مقایسه با تیراژ رسمی نسخ مکتوب آن‌ها بسیار بیش‌تر است. گزارش ایسنا در این زمینه آمار رسمی حاکی از آن است که تعداد مراجعه مخاطبان به سایت‌های برخی روزنامه‌ها، در مقایسه با تیراژ رسمی نسخ مکتوب آن‌ها بسیار بیش‌تر است و این نیز بدان معناست که میزان استفاده از اینترنت به‌عنوان یک ابزار نوین و کارآمد به شدت در حال گسترش است اما کارشناسان معتقدند این گسترش رسانه‌های الکترونیک، به طور طبیعی سوءاستفاده‌هایی در جهت تخریب، توهین و شایعه‌پراکنی از سوی برخی افراد را نیز به دنبال داشته است که البته به نظر می‌رسد بخش غالب این رسانه‌ها، عملکرد مثبتی داشته‌اند، به گونه‌ای که حتی انحصار اطلاعات در عرصه اطلاع‌رسانی را نیز شکسته‌اند.

هرچند رسانه‌های الکترونیک در ایران نیز در مقایسه با کشورهای توسعه یافته از رشد خوبی برخوردار نبوده‌اند، اما به عقیده تحلیلگران با توجه به امکانات مخابراتی و سخت‌افزاری، پیشرفت مناسبی داشته و توانسته‌اند رسانه‌های سنتی را به وادی رقابت بکشانند.

رسانه‌های الکترونیک، ضعف اطلاع‌رسانی کشور را جبران کرده‌اند

اکبر نعمت‌اللهی - مدرس ارتباطات - در این‌باره معتقد است: حضور رسانه‌های الکترونیک بویژه سایت‌های خبری و وبلاگ‌ها، ضعف اطلاع‌رسانی رسانه‌هایی چون مطبوعات، رادیو و تلویزیون و یا حتی خبرگزاری‌های رسمی کشور را جبران کرده و توانسته است عطش اطلاعاتی مخاطبان را برطرف کند.

وی افزود: رسانه‌های الکترونیک توانسته‌اند با پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی مخاطبان، از گرایش آن‌ها به سمت رسانه‌ها بیگانه جلوگیری کرده و اجازه ندهند که اطلاع‌رسانی بعضاً نادرست این سایت‌ها، بر مخاطبان تأثیر نامناسب داشته باشد.

این مدرس دانشگاه رسانه‌های الکترونیک را با وجود تمام مشکلات موجود، در عرصه اطلاع‌رسانی کشور بسیار تأثیرگذار دانست و خاطر نشان کرد: وجود این بخش از رسانه‌ها، در شرایطی که تولید اطلاعات در جامعه، بسیار سخت و پرهزینه است، کمک بزرگی به عرصه اطلاع‌رسانی کشور بوده است. فقط باید مراقب بود این رسانه‌ها از راه درست جدا نشده و کارکرد منفی پیدا نکنند.

اطلاع‌رسانی رسانه‌های الکترونیک شفاف و تحلیلی‌تر است

طاهر روشندل ارتباطی - مدرس ارتباطات - نیز در این‌باره می‌گوید: گرچه رسانه‌های الکترونیک به دلیل امکان تعامل بیش‌تر با مخاطب و داشتن ظرفیت درگیری بالای رسانه‌یی، جایگاه ویژه‌ای در عرصه اطلاع‌رسانی کشور پیدا کرده‌اند اما هنوز با الگوی یک رسانه‌ی الکترونیک مطلوب، فاصله زیادی دارند، چراکه هنوز خبرگزاری‌های خارجی در مواردی در انتشار برخی اخبار مهم داخلی، از رسانه‌های ما پیشی می‌گیرند.

وی اطلاع‌رسانی رسانه‌های الکترونیک را به دلیل تعامل بیش‌تر مخاطب با آن‌ها، شفاف‌تر و تحلیلی‌تر خواند و تأکید کرد: خبرگزاری‌ها تولید کننده بوده و در ارائه‌ی اخبار نیز پیش‌تاز هستند و مهمترین ویژگی اخبار منتشره آن‌ها نیز گره خوردن سرعت با خبر است.

عضو هیات علمی دانشگاه توجه به مصالح ملی و تدبیر خبری را در کنار شفافیت خبری مهم دانست و ادامه داد: بحران‌ها آبستن شایعات هستند؛ بنابراین در این موارد که افکارعمومی نیز عطش اطلاعاتی دارند، مدیران رسانه‌ها باید با اتخاذ تدبیری مناسب، اخبار را به صورت مدیریت شده در اختیار مخاطبان قرار دهند تا هم از عطش یادشده بکاهند و هم اجازه ندهند که رسانه‌های بیگانه، مرجع خبری مخاطبان داخلی قرار گیرند.

رسانه‌های الکترونیک، خودسانسوری را کاهش داده‌اند

حمید ضیایی‌پور - مدرس ارتباطات - هم در این‌باره معتقد است: شکل‌گیری رسانه‌های الکترونیک به ایجاد رقابتی مثبت میان آن‌ها و رسانه‌های سنتی که اتفاقاً به نفع مردم نیز هست، منجر شده و وجود این رسانه‌ها باعث شده است برخی خطوط قرمز خودساخته توسط رسانه‌های سنتی کنار گذاشته شود و حتی خودسانسوری‌های موجود در این حوزه نیز کاهش پیدا کند.

وی افزود: دسترسی طیف مرجع و نخبه جامعه به رسانه‌های الکترونیک با در نظر گرفتن تأثیری که این افراد بر گروه‌های اطراف خود دارند باعث می‌شود گرایش‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آن‌ها که تحت تأثیر این بخش از رسانه‌ها شکل گرفته است، بر تمامی جامعه نیز تأثیرگذار باشد.

او ادامه داد: چنین تأثیرگذاری، رسانه‌های سنتی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد و حتی گاهی آن‌ها را مجبور می‌کند که به دلیل انتشار برخی اطلاعات از سوی رسانه‌های الکترونیک، به اخباری بپردازند که به دلایلی از انتشار آن‌ها خودداری کرده بودند.

او اضافه کرد: دشوار بودن اعمال نظارت و کنترل بر روی رسانه‌های الکترونیک، در کنار در اختیار داشتن امکاناتی چون سرعت در انتشار خبر، استفاده از نرم‌افزارهای چندرسانه‌یی، مولتی مدیا و همچنین امکان پنهان ماندن هویت گردانندگان این رسانه‌ها باعث شده است که تعداد این دسته از رسانه‌ها به سرعت افزایش یافته و انواع طیف‌ها، حزب‌ها و گروه‌های مختلف جامعه به سمت داشتن چنین رسانه‌هایی گرایش پیدا کنند.

وی با اشاره به این که هرچند وبلاگ‌ها نیز به لحاظ آکادمیک رسانه‌های الکترونیک محسوب می‌شوند، اما نوع، کیفیت و کارکرد این رسانه، با بقیه‌ی رسانه‌های الکترونیک متفاوت است. خاطر نشان کرد: وبلاگ‌ها، خبرگزاری‌ها و یا رسانه‌هایی تک نفره هستند که به جای انتشار خبر، دیدگاه و عقاید موجود درباره‌ی اخبار مختلف را منتشر می‌کنند؛ بنابراین از طریق تحلیل محتوای انبوهی از آن‌ها به راحتی می‌توان از دیدگاه افکار عمومی در حوزه‌ای خاص مطلع شد.

به گفته وی وبلاگ‌ها، در حکم دماسنجی هستند که به کمک آن‌ها می‌توان حساسیت‌ها و تب و تاب‌های اجتماعی را، به ویژه در زمان وقوع رخداد‌های ملی اندازه‌گیری کرده و جهت‌گیری افکار عمومی را به سمتی خاص به خوبی شناسایی کرد.

چالش رسانه‌های الکترونیک در کیفیت نظارت سازمان‌های مسوول است

عبدالله گیویان - مدرس ارتباطات - نیز در این‌باره می‌گوید: در مقایسه رسانه‌های الکترونیک با رسانه‌های جمعی باید به ویژگی‌های اختصاصی هر یک از این رسانه‌ها توجه و از قراردادنشان تحت یک عنوان و یکی انگاشتن آن‌ها خودداری کرد.

وي با اشاره به اینکه رسانه‌های الکترونیکی داخلی، با وجود تمام مشکلات و محدودیت‌های موجود، نقش موثری در عرصه اطلاع‌رسانی کشور داشته‌اند، افزود: در شرایط کنونی، رسانه‌های الکترونیکی با مشکل سخت‌افزاری جدی روبه‌رو بوده و بیش‌ترین چالش را در تعریف نوع و کیفیت نظارت از سوی سازمان‌های مسوول دارا هستند، ضمن اینکه در بسیاری از موارد نیز سوءاستفاده‌های برخی دست‌اندرکاران رسانه‌های الکترونیکی از آن‌ها باعث شده است استفاده از این دسته از رسانه‌ها به طور مناسب رشد و توسعه پیدا نکند.

او درباره تفاوت رسانه‌های الکترونیکی و رسانه‌های سنتی ادامه داد: تفاوت اصلی این دو دسته از رسانه‌ها در این است که در دسته‌ی اول نظریات یک فرد، مبنای تصمیم‌گیری است، اما در رسانه‌های نوع دوم، فعالیت‌ها براساس تعاریف و ضوابط سازمان کاری شکل می‌گیرد که در آن با اقتصاد چند لایه‌ی نیز روبه‌رو هستیم و پروسه‌ی اطلاعات هم به شیوه‌ی سنجیده‌تر و متناسب با قدرت اتفاق می‌افتد.

تعاملی بودن و قابلیت انعطاف از ویژگی رسانه‌های الکترونیکی است

سیدرضا نقیب السادات - عضو هیات علمی گروه ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی - هم در این‌باره معتقد است: بومی کردن امکانات در حوزه‌ی رسانه‌های الکترونیکی، در کنار ملاحظات فرهنگی جهت تعیین حدود و چارچوب نظارت و کنترل بر این بخش از رسانه‌ها بسیار مفید بوده و در ایفای نقش موثر آن‌ها نیز کمک بسیار خوبی است.

وی با تأکید بر اینکه مقتضیات رسانه‌های جدید قطعاً با رسانه‌های سنتی بسیار متفاوت است، اظهار کرد: در رسانه‌های سنتی امکان تداخل کمتر و همچنین محدودیت کانال‌های دسترسی به رسانه‌ها و در نتیجه‌ی آن حداقل تداخل برای تغییر باعث شده است که اخبار حساب شده‌تر منتشر شده و علاوه بر آن نظارت و کنترل نیز به گونه‌ای متفاوت از رسانه‌های الکترونیکی مدنظر قرار گیرد.

او با اشاره به تعاملی بودن، جمع‌زدایی، ناهم‌زمانی، مرکز‌زدایی، ظرفیت‌های بالا و قابلیت انعطاف به عنوان ویژگی‌های مختلف رسانه‌های الکترونیکی، ادامه داد: این دسته از رسانه‌ها با ویژگی‌های گفته شده، امکاناتی مناسب را در اختیار مخاطبان خود قرار داده‌اند که با آموزش کافی و لازم و همچنین فراهم ساختن زیرساخت‌ها و شالوده‌های آن، در کنار نظارت و جهت‌دهی صحیح و مثبت می‌توانند نقش موثری در عرصه اطلاع‌رسانی کشور ایفا کنند.

اما همان‌طور که گفته شد گسترش رسانه‌های الکترونیکی، به طور طبیعی سوءاستفاده‌هایی در جهت تخریب، توهین و شایعه‌پراکنی از سوی برخی افراد را نیز به دنبال داشته است، از آنجاکه ایجاد تنش، تشنج، ابهام، نگرانی و دامن زدن به بحران‌ها از جمله عواقب کژکارکردهای رسانه‌ی است و رسانه‌ها ظرفیت عجیبی در بحران‌زایی و هم بحران‌زدایی دارند، یعنی در عین آنکه می‌توانند با عملکردشان جامعه را متشنج کنند، در کنار آن می‌توانند با اطلاع‌رسانی درست و مناسب آرامش‌خبری را نیز برای جامعه به ارمغان آورده و به ایجاد فضای آرامش در جامعه و در نتیجه رشد و توسعه‌ی آن کمک کنند، به نظر می‌رسد توجه و ارزیابی نحوه عملکرد رسانه‌های الکترونیکی در این حوزه بسیار مهم و ضروری است که البته به گفته بسیاری از کارشناسان بخش غالب این رسانه‌ها همچنان عملکرد مثبتی داشته و دارند.

به‌روز نبودن محتوای اخبار آفت رسانه‌های الکترونیکی است

علی گرانمایه‌پور - مدرس ارتباطات - در این‌باره می‌گوید: رعایت نکردن اصل تکمیل و تلفیق در اخبار، انتشار برخی اطلاعات به نقل از رسانه‌های خارجی به دلایلی مانند خودسانسوری، به‌روز نبودن محتوای اخبار و اطلاعات و همچنین استفاده نکردن از نوآوری و ابتکار از جمله آفت‌هایی است که رسانه‌های الکترونیکی داخلی را تهدید می‌کند.

ظاهر روش‌نند ارتباطی - مدرس ارتباطات - نیز با تأکید بر این که اطلاع‌رسانی یکی از کارکردهای مهم و کلیدی تمامی رسانه‌ها و از جمله رسانه‌های الکترونیکی است، در این‌باره معتقد است: تکرار رسانه‌ی و در نتیجه آن تعدد و تنوع رسانه‌ها در دنیای رسانه‌ی امروز باعث شده است برخی رسانه‌ها برای ماندن در محیط پرقابلیت دچار کژکارکردهایی شوند که این مهم می‌بایست از سوی رسانه‌ها بسیار مورد توجه قرارگیرد، چرا که در بلندمدت مشروعیت آن‌ها را زیر سوال می‌برد.

او افزود: رعایت نکردن اصول و استانداردهای حرفه‌ی، عدم توجه به مبانی اخلاق رسانه‌ی، جهت‌گیری‌های خاص در برخورد با مسائل، نداشتن شفافیت و صداقت در انتشار اخبار و همچنین اطمینان نداشتن به صحت اطلاعات منتشره می‌توانند از جمله‌ی این کژکارکردها باشند.

این مدرس دانشگاه خاطرنشان کرد: بخش اعظمی از بحران‌ها و شرایط پرتنش به خصوص در ایام انتخابات، می‌تواند تحت تأثیر رسانه‌ها، تبلیغات رسانه‌ی و نحوه‌ی سخن‌پراکنی آنها به وجود آید که در این میان رسانه‌های الکترونیکی بیشتر مستعد چنین آفت‌ها و کژکارکردهایی هستند.

وی اضافه کرد: رسانه‌ها با ایجاد چنین فضایی بر افکارعمومی و روند تصمیم‌گیری افراد جامعه تأثیر نامطلوبی خواهند داشت، در صورتی که با ایفای صحیح نقش خود و اطلاع‌رسانی درست و به موقع می‌توانند در مشارکت اجتماعی مردم و تصمیم‌گیری منطقی آن‌ها نقش موثری داشته باشند.

برخی رسانه‌های الکترونیکی، نقش شب‌نامه را به‌عهده گرفته‌اند

به‌روز بهزادی - سردبیر روزنامه‌ی اعتماد - هم در این‌باره می‌گوید: عملکرد برخی دست‌اندرکاران رسانه‌های الکترونیکی باعث شده است این رسانه‌ها از تأثیرگذاری منطقی که وظیفه‌ی آن‌هاست، فاصله گرفته و به سمت خراب کردن بازار رسانه‌ی کشور حرکت کنند. وی با اشاره به اینکه چنین عملکردی، از سوی دست‌اندرکاران رسانه‌های الکترونیکی، فرهنگ مخاطبان آن‌ها را نیز با اشکال روبه‌رو می‌کند، ادامه داد: برخی از رسانه‌های الکترونیکی امروز کشور، نقش شب‌نامه‌های گذشته را بر عهده گرفته‌اند، به گونه‌ای که اگر چنین فرهنگی یعنی استفاده از هجو، توهین و تهمت در مطالب این دسته از رسانه‌ها، در جامعه رسانه‌ی کشور جا بیفتد، از بین بردن آن بسیار مشکل خواهد بود.

این روزنامه‌نگار نبود قوانین مدون و تأثیرگذار در حوزه‌ی رسانه‌های الکترونیکی را از جمله دلایل به وجود آمدن مشکلات موجود در این عرصه دانست و تصریح کرد: در دنیایی که رسانه‌های الکترونیکی هر روز در حال گسترش هستند، رادیو و تلویزیون نقش جدیدی را عهده‌دار شده و حتی شکل‌گیری رادیوهای اینترنتی را نیز شاهد هستیم که نبود قانون مدون در این عرصه باعث شده است که مشکلات فراوانی بر سر راه اطلاع‌رسانی صحیح و شفاف برای این دسته از رسانه‌های کشور به وجود آید.

وی خاطر نشان کرد: رسانه‌های الکترونیکی در حال طی کردن مسیری هستند که مسیر درستی به نظر نمی‌رسد و همین امر در کنار تأثیرگذاری فراوان آن‌ها باعث شده است که تأثیر منفی بر عرصه اطلاع‌رسانی کشور داشته باشند.

او با بیان این که نداشتن تعهد نسبت به شفافیت و درستی خبر از جمله اشکالات موجود در برخی رسانه‌های الکترونیکی است، اضافه کرد: برخی دست‌اندرکاران این دسته از رسانه‌ها می‌کوشند با تحریف اخبار، ذهنیات خود را به خورد مخاطب دهند، البته گرچه این رسانه‌ها بخش کوچکی از رسانه‌های الکترونیکی کشور را تشکیل می‌دهند، اما به دلیل آنکه در حال گسترش هستند، خطر تبدیل شدن به یک فرهنگ را با خود به همراه دارند.

حمید ضیایی‌پور - مدرس ارتباطات - نیز در این‌باره معتقد است: مهم‌ترین آفت تهدید کننده رسانه‌های الکترونیکی، ضعف استفاده از نیروهای تخصصی ژورنالیستی در این حوزه است، چرا که به دلایلی مانند مشکلات مالی، این نیروهای حرفه‌ی اغلب در رسانه‌های سنتی مشغول بوده و در نتیجه تعداد نیروهای متخصص در حوزه‌ی رسانه‌های الکترونیک بسیار کم است.

او نبود حقوق حمایتی برای این دسته از رسانه‌ها را از دیگر آفت‌های تهدید کننده‌ی آن‌ها دانست و افزود: برخلاف برخی دوستان که به ساماندهی سایت‌های اینترنتی و اعمال نظارت بر آن‌ها اعتقاد دارند، به عقیده‌ی من باید قوانینی در جهت حمایت از رسانه‌های الکترونیکی در زمینه‌ی کپی‌رایت و حق بهره‌برداری از تولیدات و ابتکارات مثبت آن‌ها فراهم شود، چرا که حمایت نکردن از محتوای سالم تولید شده توسط رسانه‌های الکترونیکی، یکی از دلایلی است که باعث شده است نیروهای حرفه‌ی به کار در این بخش از رسانه‌ها نپردازند.

نادیده گرفته شدن اخلاق حرفه‌ی در رسانه‌های الکترونیکی

عبدالله گیویان - مدرس ارتباطات - هم با اشاره به این که در رسانه‌های الکترونیکی، به دلیل تصمیم‌گیری و فعالیت فرد در آن، گاهی دقت و امانت نیز پایمال می‌شود، در این‌باره می‌گوید: دقت و

امانتداری، مفهومی ایدئولوژیک هم هستند و از دیدگاه‌های مختلف معنا‌های متفاوتی دارند، در نتیجه به عقیده برخی، رعایت دقت و امانت از سوی رسانه‌های الکترونیکی، معانی کاملاً متفاوت پیدا می‌کند، به هر تقدیر این احتمال وجود دارد که گاهی صحت و دقت در این دسته از رسانه‌ها فدای سرعت شود.

او اضافه کرد: اخلاق حرفه‌ای در سازمان‌های رسانه‌ای، پس از طی مدتی برای دست‌اندرکاران آن‌ها، جایگاه ویژه خود را یافته و سازوکاری مناسب را دارا می‌شود، اما رعایت این اخلاق حرفه‌ای در رسانه‌های الکترونیکی که فرد به جای سازمان و فضای حرفه‌ای در آن تصمیم‌گیری می‌کند، گاهی به دلیل منافع حزبی، گروهی و یا حتی دلخوری‌های شخصی نادیده گرفته می‌شود.

نقیب‌السادات - مدرس ارتباطات - نیز در این باره معتقد است: تأثیر رسانه‌های الکترونیکی بر عرصه اطلاع‌رسانی کشور، رسانه‌های نوین گرچه عرصه اطلاع‌رسانی را با دشواری‌های جدی مواجه نکرده‌اند، اما وارداتی بودن آن‌ها و فراهم نبودن زیرساخت‌های لازم برای گسترششان، باعث شده است توسعه‌ی آن‌ها از کانال بومی و فرهنگی کشور عبور نکرده و در نتیجه عرصه اطلاع‌رسانی را با برخی مشکلات روبه‌رو کند.

وی تصریح کرد: از سوی دیگر نبود آموزش کافی در زمینه رسانه‌های الکترونیکی و در نتیجه آن کمبود دانش جامعه در حوزه‌های اطلاعاتی باعث شده است بسترهای لازم رشد و توسعه این دسته از رسانه‌ها در کشور فراهم نشود.

اعتبار منبع، چالش عرصه رسانه‌های الکترونیکی

حاجی محمد احمدی - مدرس ارتباطات - هم در این باره می‌گوید: مشخص نبودن منبع و در نتیجه اطمینان نداشتن به صحت و سقم اخبار منتشر شده از سوی رسانه‌های الکترونیکی از چالش‌های مهم پیش روی مخاطبان این دسته از رسانه‌هاست.

به عقیده تحلیلگران هم‌چنین رسانه‌های الکترونیکی با وجود تمام ضعف‌های موجود، به عرصه اطلاع‌رسانی کشور کمک زیادی کرده‌اند و همانند رسانه‌های مکتوب باید از سازوکار و حقوق مناسبی برخوردار باشند. به نظر می‌رسد با برنامه‌ریزی و تدوین قوانین در هر دو بعد حمایت و نظارت توسط دولت، اساتید و کارشناسان ارتباطات و رسانه، می‌توان آفت‌های تهدید کننده‌ی رسانه‌های الکترونیکی را کنترل کرده و به ارتقای محتوایی آن‌ها نیز بسیار کمک کرد.

نعمت‌اللهی - مدرس ارتباطات - در این باره با اشاره به اینکه توجه به اخلاق حرفه‌ای، وضع قوانین مناسب، توجه بیشتر به آموزش و استفاده از روش‌های فرهنگی به جای راه‌های کوبنده و ضربتی، از راه‌های ارتقای کیفی رسانه‌های الکترونیکی است، می‌گوید: مهیا کردن بسترهای مناسب برای شبکه‌های اینترنتی، ایجاد امکانات برقراری ارتباط با شاخه‌های ارتباطی و اطلاعاتی و نیز ارتقای فرهنگ رسانه‌ای و عمومی جامعه باعث می‌شود رسانه‌های الکترونیکی مناسب‌تری در اختیار داشته و افکار عمومی نیز بتواند با اختیار خود از میان این رسانه‌ها انتخاب کرده و بهترین انتخاب را نیز داشته باشند.

بهزادی هم در این باره می‌گوید: تدوین قوانینی شفاف در حوزه رسانه‌های الکترونیکی، در کنار مشخص بودن متولیان آن‌ها، دست‌اندرکاران این بخش از رسانه‌ها را به عملکردی شفاف مجبور می‌کند. به عقیده‌ی وی حضور جامعه‌شناسان رسانه‌ای در عرصه رسانه‌ی کشور و پرداختن به موضوعاتی چون وجود رسانه، چگونگی عملکرد آن، تأثیری که بر جامعه دارد و غیره به حل مشکلات موجود و ارتقای محتوای رسانه‌های الکترونیکی بسیار کمک خواهد کرد.

ضیایی‌پرور نیز در این باره معتقد است: فراهم کردن شرایط لازم برای رقابت علمی و محتوایی رسانه‌های الکترونیکی در یک محیط سالم از جمله راه‌های ارتقای کیفی این دسته از رسانه‌هاست. گرچه در برخورد با رسانه‌ای که مخالف مصالح ملی عمل می‌کند، شکی نیست، اما تعمیم قوانین رسانه‌های مکتوب، به رسانه‌های الکترونیکی نیز درست نیست، چراکه ما برای اولین بار در حال تجربه‌ی آزادی و تضارب آراء در حوزه‌ی رسانه‌های الکترونیکی هستیم که اتفاقاً با ویژگی‌های خود توانسته است طیف زیادی از مخاطبان با گرایش‌ها و سلیقه‌های مختلف را به سمت خود جذب کند. وی ادامه داد: اغلب رسانه‌های الکترونیکی داخلی خوب کار کرده و مشکلی ندارند، ضمن این که تعداد انگشت شمار مشکل دار آن‌ها نیز با فیلتر شده و با طبق ضوابط با آن‌ها برخورد شده است؛ ملزم کردن تمام سایت‌ها به ثبت‌نام و شناسنامه‌دار کردن سایتشان، یعنی تعمیم دادن کنترل رسانه‌های سنتی بر محیط سایبر که نه ضرورتی دارد و نه قابل اجراست، ضمن این که به نظر می‌رسد با میدان دادن به این بخش از رسانه‌ها و حمایت از آن‌ها می‌توان به تولید محتوای سالم توسط آن‌ها بسیار کمک کرد.

گویبان هم در این باره می‌گوید: اگر سطح فرهنگی و هم‌چنین حساسیت‌ها در زمینه منافع و امنیت ملی در نزد دست‌اندرکاران رسانه‌های الکترونیکی ارتقا پیدا کند، به طور طبیعی این رسانه‌ها به صورت مفیدتر و هدفمندتری به فعالیت خود ادامه خواهند داد، در غیر این صورت نوع عملکردشان تنزل پیدا خواهد کرد.

بومی کردن امکانات رسانه‌های الکترونیکی در ایفای نقششان موثر است

نقیب‌السادات - مدرس ارتباطات - نیز در این باره معتقد است: بومی کردن امکانات در حوزه‌ی رسانه‌های الکترونیکی، در کنار ملاحظات فرهنگی جهت تعیین حدود و چارچوب نظارت و کنترل بر این بخش از رسانه‌ها بسیار مفید بوده و در ایفای نقش موثر آن‌ها نیز کمک بسیار خوبی است.

او خاطرنشان کرد: به نظر می‌رسد فراهم کردن امکانات فنی و آموزش، در کنار توجه به بسترها و شرایط فرهنگی کشور، ضمن کمک در استفاده‌ی بهینه از رسانه‌های الکترونیکی، چالش‌های موجود در این حوزه را به عوامل توسعه‌ی رسانه‌ی کشور تبدیل می‌کند.

حاجی محمد احمدی - مدرس ارتباطات - هم در این باره می‌گوید: ایجاد میثاق‌نامه‌های حرفه‌ای از راهکارهای ارتقای کیفی رسانه‌های الکترونیکی است، ضمن اینکه فضای مجازی با وجود تمام ساختار شکنی‌ها نباید از عرف جامعه عدول کرده و برخی زشتی‌ها را که رسانه‌های مکتوب نیز به آن‌ها وارد نمی‌شود، از این طریق به جامعه وارد کند.

به عقیده‌ی این روزنامه‌نگار، انجمن‌های حرفه‌ای می‌بایست با کمک مسوولان و دولت، مرام‌نامه‌هایی را درباره جست‌وجو، کسب، انتشار و توزیع اخبار ایجاد کنند که البته این مرام‌نامه‌ها باید از تولیدکننده و مصرف‌کننده‌ی خبر، هر دو حمایت کرده و بیش از آن که جنبه‌ی قانونی و تنبیهی داشته باشد، به نوعی فرهنگ‌سازی گرایش داشته باشد.

اما کارشناسان بر این باورند که اگر صرفاً با نگاهی کارگرایانه به رسانه‌ها بنگریم، آنگاه تمام وسایل اطلاع‌رسانی را از این نظر که کار اطلاع‌رسانی هم می‌کنند، یکسان خواهیم دید که این نگاه به رسانه، نگاهی ناقص است، چرا که ظرایف و ویژگی‌های این موجودیت‌های اجتماعی در اثر نگاه کارکردگرایانه از میان خواهد رفت، زیرا هر وسیله‌ای در حوزه‌ی اطلاع‌رسانی، تعریف و هویت معین خود را دارد که اگر به این نکته توجه نکنیم، نمی‌توانیم نحوه‌ی استفاده درست از آن‌ها را بشناسیم.

به عقیده آن‌ها هم‌چنین صدور یک حکم کلی درباره‌ی نحوه عملکرد این بخش از رسانه‌ها، از وثوق و انصاف به دور است زیرا در فضای مجازی به دلیل تنوع فعالیت و سلیقه، در مقاطع مختلف، هم عملکردهای مثبت و هم عملکرد منفی را از سوی دست‌اندرکاران رسانه‌های الکترونیکی شاهد بوده‌ایم، اما در هر صورت این دسته از رسانه‌ها می‌توانند یک امکان مثبت و قابل استفاده تلقی شوند.

مشکل بودن کنترل رسانه‌های الکترونیکی، در کنار راحت بودن تولید و انتشار اخبار در آن‌ها نیز یکی یگر از موارد مورد اشاره از سوی کارشناسان رسانه‌ی است که به عقیده آنها باعث شده است گرایش به سمت این بخش از رسانه‌ها افزایش یافته و در نتیجه تعداد این رسانه‌ها روز به روز بیشتر شود.

البته با توجه به تنوع رسانه‌ها در دنیای رسانه‌ی امروز و امکان دسترسی به کانال‌های ارتباطی متعدد، این امکان برای افکار عمومی به وجود آمده که بتوانند سره را از ناسره تشخیص داده و تحت تأثیر شایعات و اخبار کذب قرار نگیرند، ضمن این که با در نظر گرفتن فاکتورهای نظیر میزان پوشش و برد رسانه‌ی و نیز اعتبار خبری، بروز پارازیت‌هایی از جانب رسانه‌های الکترونیکی نمی‌تواند

تأثیر مخرب زیادی بر عرصه اطلاع‌رسانی کشور داشته باشد. علاوه بر این مدیریت خوب رسانه‌های الکترونیکی این امکان را هم فراهم می‌کند که بتوان تمام تهدیدهای موجود در این عرصه را به فرصت تبدیل کرده و دیدگاه‌های مختلف را به کمک آن‌ها در کشور مطرح کرد

همشهری‌آنلاین